

ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКОВАНИХ КАДРІВ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ РИНКУ ПРАЦІ (НА ПРИКЛАДІ МІСТА БІЛА ЦЕРКВА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Пахомов Ілля Володимирович,

старший викладач кафедри педагогіки,
психології та менеджменту Білоцерківського
інституту неперервної професійної освіти ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»,
м. Біла Церква, pahomov.ilya@ukr.net

Аналіз вітчизняних та зарубіжних досліджень щодо підготовки кваліфікованих робітників (Т. Березнюк, І. Зошій, В. Кулішов, І. Матійків, Н. Панчук, Н. Шетеля, С. Шевчук та інші) свідчить, що цей процес повинен постійно коригуватися відповідно до вимог ринку праці. Тому метою нашого дослідження є аналіз ринку праці м. Біла Церква (Київська область) та закладів освіти міста, які готують відповідних фахівців.

Населення міста складає понад 200 тис. осіб, з них більшість (120 тис. осіб – працездатного віку). Основними напрямками економічної діяльності є промисловість, будівництво, розвиток малого підприємництва. В місті активно розвивається приватний бізнес: здійснюють діяльність близько 2 тис. малих підприємств, на яких працюють 24 тис. осіб (20% усіх осіб працездатного віку) та понад 10 тис. підприємців фізичних осіб (8% осіб працездатного віку).

Найбільшими підприємствами міста є: ПрАТ «Росава», ТОВ «Інтер-ГТВ», ТОВ «Білоцерківський завод Трібо», ПАТ «Білоцерківський завод залізобетонних конструкцій», ТОВ «Білоцерківський домобудівельний комбінат», ТОВ «Валтекс», ТОВ НВП «БілоцерківМАЗ», ДП «Білоцерківський завод Еталон», ПАТ НВФ «Ферокерам», ТОВ «СП Укрінтерм», ТОВ «Завод пакувального обладнання Термо-Пак», ТДВ «Білоцерківський кар'єр», ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», ТОВ «Біофарма», ТОВ «Маревен Фуд

Європа», ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат», ПАТ «Білоцерківський консервний завод», ДП ПАТ «Білоцерківський хлібокомбінат», КП «Білоцерків-хлібопродукт», ПАТ «Білоцерківський вантажний авіаційний комплекс».

Крім промислових підприємств, у Білій Церкві є велика кількість державних організацій та установ різних відомств: органи державної влади та місцевого самоврядування, установи Міністерства оборони України (насамперед військові частини), Міністерства юстиції України (управління юстиції, РАГС, виправна колонія та орган пробації), Міністерства внутрішніх справ (органи поліції), Міністерства освіти та науки (25 закладів загальної середньої, 46 – дошкільної, 5 – позашкільної, 6 – вищої, 6 – фахової передвищої та 5 – професійної (професійно-технічної) освіти), Міністерства охорони здоров'я (12 закладів охорони здоров'я), інших міністерств та відомств.

Згідно інформації Білоцерківської філії Київського обласного центру станом на 01.09.2023 року роботодавці Білої Церкви проінформували центр зайнятості про наявність 488 вакансій. У структурі вакансій за видами економічної діяльності майже третина їх (28%) пропонувалася на підприємствах промисловості, значна частина – у системі охорони здоров'я (12%), торгівлі (8%) та на транспорті (6%). Незначна частина (3%) вакансій – у сфері управління.

У професійному розрізі найбільше вакансій пропонувалося для робітників з обслуговування та експлуатації устаткування та машин (13%): швачка (6%), верстатник (4%), оператор (2%), машиніст важкої техніки (1%). Значна частка вакансій належать до сфери охорони здоров'я (12%): лікарі (7%), реабілітологи (2%), медсестри (3%). Також багато вакансій пропонувалося для кваліфікованих робітників з інструментом (11%): електрик (4%), автослюсар (3%), слюсар-інструментальник (2%), токарь (2%).

Деяку частку вакансій пропонували для працівників сфери торгівлі та послуг (6%): продавець (4%), вантажник (2%); працівників автотранспорту: водій (6%); працівників пенітенціарної служби: молодший інспектор відділів нагляду та охорони виправної колонії (3%); інженер (2%); кухар (2%). Інші вакансій займали менше 1% від загальної кількості вакансій по місту.

Здобути професії та спеціальності, які користуються попитом на ринку праці міста, можна у численних закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Так, у 5 закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста здобувачі можуть здобути наступні професії: кухар, кондитер, офіціант, бармен, маляр, штукатур, столяр, верстатник, муляр, плиточник, оператор персонального комп'ютеру, електромонтажник, автоелектрик, слюсар-електрик, автослюсар, водій, токар, електрогазозварник.

У 6 закладах фахової передвищої освіти міста бажаючі також можуть здобути професії та спеціальності, які мають попит на ринку праці: діловод, поліграфіст, перукар, технолог легкої промисловості, кравець, швачка, манікюрник, оператор персонального комп'ютеру, електроенергетик, електромонтер, слюсар-електрик, бухгалтер, слюсар-ремонтник, автослюсар, зварювальник, медсестра, фельдшер, акушер, зубний технік, молодший спеціаліст з права, вчитель начальних класів, вихователь закладу дошкільної освіти, викладач образотворчого мистецтва, соціальний працівник, технолог м'ясо-молочного виробництва, оператор холодильно-компресорних установок.

Також у 6 закладах вищої освіти здобувачі можуть отримати спеціальності, актуальні на ринку праці: викладач закладу вищої освіти, психолог, менеджер, бібліотекар, архіваріус, юрист, економіст, страховий агент, соціальний працівник, аудитор, агроном, спеціаліст з садово-паркового та лісового господарства, геодезист та землевпорядник, ветеринарний лікар, електроенергетик, технолог харчового виробництва, еколог, гідробіолог, філолог, біотехнолог, маркетолог, ресторатор-готельєр.

Таким чином, основу ринку праці Білої Церкви складають численні державні, комунальні та приватні підприємства, організації та установи, насамперед 10 тис. фізичних осіб-підприємців, 2 тис. малих підприємств, десятки великих промислових підприємств, які пропонують бажаючим близько 0,5 тис. вакансій. Здобути професії та спеціальності, які користуються попитом на ринку праці міста, можна у 17 закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.